

Painos 10,009

TOVERITAR

The State Historical Society
SUOMALAISSOVIETOLAISNAISTEN ENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 4 Tiiistaina, Tammikuun 25 p.—Tuesday, January 25th 1921—Yhdestoista Vuosik.

ETEENPÄIN RIENTÄKÄÄMME

Yhä kiihkeämmäksi löy työväenluokan vapaustaistelu. Se käy nyt laajempaan ja voimakkaampaan kuin milloinkaan ennen. Työväenluokan täytyy pakosta yhä valtavammin järjestyä, sillä kansainvälisen kapitalismin hiotut aseet ovat aina meidän päitämme päällä. Kapitalismin valta on keskittynyt työväenluokan valaan täytyy keskittyä myös. Se on jälleen löytänyt pisteen, mihin se kokoo mahtavan voimansa. Suuri osa työväenluokan tiedoista päämäärästä, he katoavat idän voitokasta esimerkkiä. Mutta on suuri joukko työläisiä, jotka vielä kiveässä urassa nukkuvat kapitalismin ikeen alla. Heidän sydämiään ei pakota nousemaan proletariaatin voimakas vapauspyrkimys, vaan he luottavat luopuolaina jarruttavat omaa ja tuokkaan etua vastaan. Tuntuu synkältä ajatella, että tällaisena suurien koettomusten ja työväenluokan kärsimysten ja samalla voittojen aikakautena, löytyy vielä niin summaton tiedottomien työläisten joukko. Suuri, äärettömän-isaaja on valistettavien väenlo, se pelto, jolle tiedon siemeniä täytyy kylvää, ennenkuin maailman kaikki työläiset ymmärtävät oman surkean asemansa.

Montimiljoonainen on kurjuuteen syösty köyhälistön joukko. Se on hapuillut sinne tänne, se on valistomaisesti etsinyt pelastusta, mutta se on aina löytänyt takaisin. Kapitalismin on sen aina niin tiukasti puristanut, että vapauspyrkimykset ovat häikenneet ja taantumus on seurannut entistä synkempänä. Mutta suuren sodan kaohuksesta kohosi Venäjän kurjuuteen syösty kansa, se kohosi niin voimakkaana ja vastivana, että vielä tähän mennessä ei kapitalismin saartava peto ole kyennyt Venäjän uljaan köyhälistön valtaa murkauttamaan. Idän soltu on nyt suuren valtaajana maailman muille aerveitille, se näyttää tietä kaikille hätään ja epätoivoon syöstyille ihmisille, se antaa heille väkään uskon taistelun lopullisesta voitosta.

Ihmiskunta kehittyy kaikessa kah-teessa. Vainasta tulee ajateltua, että kaikki on meidän aikamme kehittänyt ja niin hilppuunsa, että pitemmälle ei enää voida mennä. Ja kuitenkin olemme varmoja siitä, että ihmiskunta on vielä saanut tiedon avaimet käsiinsä, seloitut avaimet, joilla se vielä lopullisesti voi aukaista ne portit, joita ei ole menninein vuosikatoina, eikä edes mienäkään ajallamme kyetty aukaamaan. Tiede kehittyy, taido kehittyy; ja ihmisten matemalmo saa yhä uusia ihminenemismuotoja. Kaikki on valistatun ihmiskunnan lopulliseen yhteiskunnalliseen onnen aikaan.

Kysymme itseistämme: voimmeko pysyä kehityksen tasolla, voimmeko seurata kyllin hyvin mukana, vai jäämmekö sivuun, ikääkokuin meron aaltojen rantaan ajama laiva. Joka on mahtavassa kamppailussa joutunut käyttökeltvottomaksi ja hyljeksi, painon on sellaisia työläisiä, jotka tänä kuumelaisena aikana kulkevat niin välinpitämättömänä oman kappela jatuon, etteivät he voi nähdä uusia maailmoja, eikä huomata mitään suurta liikuntaa, jota on kaikkialla. Sellainen pimeä työläinen on kuin kate, joka pyöri päivästä päivään saman akselin ympäri ja kuuluu ja

ruostuu ja viimein jää syrjään, kun ei halua tiedolla itseään ravita. Tällainen koneellinen, työläinen tylyys, herpautuu, ettei hän milloinkaan saa valistuksen ravintoa. Ihminen tarvitsee muutakin eikä ainoastaan sen ravinnon, mikä pi-tää n. s. nengen ruumiissa. Ihminen kaipaa jotain, mutta hän ei ole aluksi selvillä, mitä hän oikein etsii. Vainasta tiedon siemenen orastuttua huomaa hän, että kaavi vaatii valon ja ilmaa. Silloin kääntyy hän pois siitä pimeästä, kapeasta tiestä ja ohjaa askelensa auringonvaloa kohti. Ohjaa sinne mistä tämä kohittuva kaavi saa runsaasti ravintoa.

Ihminen pyrkii valitsemaan ja ymmärtämään luontoa. Hän tutkii kaikkea oivasta elämästä, vertaa yhteis-kunnallisia tekoja ja omaa olemassa-olonsa niihin. Mitä hän silloin huomaa? Hän herää, hän alkaa vaati-maan, että rikkaiden riisto peiste-tään ja ihmisten kesken asetetaan väkään tasa-arvon lait.

Aika rientää, ihmisenkä vaatii enempi ja enempi ja vihdoin hän vaatii kaiken.

Kotitulen vartija, nainen, on kii-ritetty kahleisiin. Nainen on kyt-ketty miehen rinnalla kapitalismin orjuuteen. Hän on kytketty siihen monilla raskailta kahleilla, että hän ei ole kyennyt ottamaan pienistä-kään helpotuksesta hetkeä itselleen. Hän on vuosikatoitain kärsinyt ja kärsinyt! Hän on kitunut rantaan-saan kotityön aikakautena, mutta vielä enemmän kahlehduttu joutues-saan palkkityössä teollisuutta palve-temaan, saaden siten kaksoinkertai-sen painon hartailleen. Varsinaisen työssä ohella on palkkityössä käy-vän naisen useimmiten tappokissa palkko sivussa puoletta kotitöistä.

Naiselle, nimittäin työläisnaiselle, ei ole jäänyt milloinkaan hetkeä o-maa itseään varten, ei tuskin mi-nuuttia oman itsensä kehittämiseksi.

IHMISET JA IHMISET

Kivi Wm. Lahtinen.

Oi, kuinka voikaa ero suuri olla välillä ihmisen ja ihmisen. Voi toinen kurja kultakokkarolla fonsella työstää ihmisoikeuden. On ihmisen se suuri, kunnias-kas, ihmistä voi toista kiduttaa, vaan jolle ihmisyyys on pyhä, rakas, niin häntä valta polkee, väinoaa.

Kesällä kultaa — häntä maine seuraa, hän kunnioita ja ihmisarvon saa, ykatsahyväntä hälle pauhaa, meuno ja liehakoiten kaikki kumartaa. Uskonto, laki — ninkuik raitajokin sin' häntä palvelevat, puoltavat, on häntä varten taivaat, jumalakin ja häntä varten papit pauhaavat.

On hänen hallussansa toisen henki, voi työstää ruumiin, tehdä orjakeeen, on valta viedä toisen aatoksenkin, jos olla tehdo ei hänen mielikseen. Ja sitä sankarina jumaloitetaan, koo miljoonia surmaan johdattaa, ja jumollaan, joill' sitä tehdä voidaan, hän suuremmaksi itsensä kohottaa.

On ihmisiä myös, joilla toisenlainen on elämä ja koko kohtalo. maailman työläisjoukko, mies ja nainen tää kurjalistoon köyhiä joukkio. He kantaa ihmiskuntaa hartoillassa ja työllään kansat elättänyt on, vaan halveksittu, hyljätty se kansa ja halpa, kurja ja koruton.

ja valistamiseksi. Onko kumma jos hän on uskonut kaiken, mitä por-variluokka on uskottanut, tai onko sitten uskonut tai ajatellut kerran-saan mitään! Hän on kulkenut kuin tiedon kone työstä työhön, työstä työhön, työstä työhön... Onko ihme, jos työläisnainen on jäänyt jossain määrin jällelle tiedoissa ja taidoissa! Ei sekään ole ihme, että heistä vielä saa uskoa kirkon oppeihin ja muihin loihittuihin. Mistä työläisnainen olisi voinut valistua, kun tiedon lähteiden haltijat ovat tarkasti pitäneet huo-len, että kansalle, ei ainakaan nai-sille, ole voitu valistuksen välineitä luovuttaa. Virakirja ja Sionin kan-nel tai joku Geneveva on kylliksi mukana työläisnaisen luettavaksi. Muuta ei orjattaret tarvitse, jos tarvinnevat niitäkään. Näin ajattelevat porvarit työläisiä, stenkin työläis-naisesta.

Kyllin usein on muistettu uudistaa lauselma: "nainen valitkoon seura-kunnassa!"

Kehityksen valtava tuuli on kum-mallinen. Se vyöryy yli suurten pimeyden ja tuskan vuorien. Se pu-haltaa naiseen, kun tapaa hänet kan-tamassa suurta riista pimeyden vuo-riilla. Se kulkuttaa hänen korvaan sa outoja sanoja: Älä sorru, älä kulu-du taakaksi alla, vaan nouse ja mur-ra kahleesi!

Ja nainen nousee, kuuntelee, kuu-sua.

Hän kohtaa pimeyden vuorilla myöskin työläismiehen ja he alkavat kulkea yhdessä samaa polkua auringon valoa kohti.

Porvaristo hyvin mielellään näkii työväen laitokset ja toimet rikki re-viityinä, murkautuina. Se toivoo, että työväen valopihdit sammuisi-vat, jotta eivät työläiset näkisi kul-kea vapauden tietä. Sitä toivoo jo koinen työväenluokan vihollinen.

Porvarit pelkäävät työläisnaisen ja miehen valistumista. Valistunut

ihminen ei voi olla toisen tahdoton orja ja orja ja orjajaisuutta kapli-talistit palvelijoiltaan toivoisivat.

Valistunut työläisnainen ei mäleksi lois-emäntiensä edessä, vaan hän vaatii täyden palkan työstään. Valistunut äiti ei ihalle yläluokan on-nellisia lapsia, vaan hän vaatii, et-tä hänen omat lapsensa saavat kun-nollisen toimeentulon ja hyvän kasvatuksen. Valistunut työläisnainen ei halua jäädä orjattareksi, vaan hän vaatii tasa-arvoiset oikeudet ja suostuu myös samalla mitalla täyt-tämään hänelle kuuluvat velvollisuu-det yhteiskunnassa.

Toveritar on lähes kymmenen vuotta joka viikko huutanut työläis-naisten korviin: valistu, valistu, valistu!

Sen ääni ei ole mennyt kuuroille korville, se ei ole häitunut tuuliin. Tämän ensimmäisen kymmentuhanti-sen saavutuksen perästä voi jo an-taa naisillemme tunnustuksen! Työ-väenluokan vapauteen olemme pyrki-mässä! Oman äänenkannattajan tu-keminen osottaa sitä.

Tehkäämme työtä ahkerasti eteen-kin päin. Kun maailman suuri val-lankumous kerran nousee korkealle voitokasta lippuaan, voimme me A-merikan suomalaiset työläisnaiset sanoa: tietä vapautukseen olimme mekin valmistamassa. Pienillä voi-milla alettiin, mutta suuren ja kun-niallisen lopun saavutimme! Työ-läisnainen heittää työläismiehen kanssa ikeen pois hartioiltaan, he pakottavat vääryyden vallat västy-mään ja vapisemaan. Tässä vapaus-työssä on TOVERITAR mukana ja vaikkapa vähäisenäkin tekijänä, on sillä tavallaan tehtävää kylliksi.

Nyt kun taas työväenjoukot taio-televat keuhkensa, olkaamme me naiset yksimielisiä. Aikäämme anta-ko riidan siemenen itää joukossam-me, vaan entistä lujemmin yhdisty-nein voimin jatkakaamme alettua latua sosialisminä kohti. Yksimielis-syys on voimaa!

Tällä lauselmalla aloitakaamme jälleen uuden kymmentuhannen levitystyö.

H. M.

Toveritar päässyt "ih-misten" kirjoihin

Waukeganiassa viime jouluna pe-detty S. S. Järjestön edustajakokous muodosti epäilemättä historialliseksi kokoukseksi suomalaisen järjestön e-läimässä monessa suhteessa. Sen päätös erota Amerikan Sosialistipuolu-esta oli suurmerkityksellinen järjes-tön vastaiselle toiminnalle luokkava-lstuksen levittämässä suomalaisten työläisten keskuudessa tässä maassa.

Toisena merkittävänä päätöksenä oli suhtautuminen Toveritar-lehteen. Tähän saakka melkein poikkeuksetta kaikki järjestön edustajakokoukset o-livat suuttaneet Toverittaren vähä-pätöisimpänä kysymyksenä kokousten päiväjärjestyksenä. Tällä kertaa kol-koteitun kokouksen omaatuntoa huo-mauttamalla, että ratkaisevalla het-kellä voisivat naiset jäädä painolaa-tiksi, jolle kiinnitettä huomioti nais-ten valistustehteen. Tapauhtu sitten se ihme, että edustajakokouksella oli jotain sanomista ensiksi Toverittaren

(Jatkos toisella sivulla)